

конференціями, відвідування яких є загальноприйнятим, оскільки Фінляндія належить до країн, що найбільш успішно демонструють концепцію безперервної освіти (освіта протягом життя).

Підготовка педагогічних працівників в країні є одним із пріоритетних напрямків соціально-економічного розвитку. Всі отримані досягнення є результатом співпраці держави та кожного її громадянина. При цьому Фінляндія намагається зберегти свою самоідентичність, тому уважно ставиться до пріоритетів у освіті, а також у сфері наукових та інноваційних питань. До найбільш важливих напрямів реформування педагогічної освіти в Фінляндії належать не лише підходи до зміни програм з підготовки спеціалістів, але і самі процедури регулювання професійної діяльності педагогів. Система педагогічної освіти має на меті забезпечити баланс між кількістю молодих вчителів та педагогів, які вийшли на пенсію або змінюють сферу своєї діяльності [4, с. 112]. Початок викладацької діяльності обов'язково проходить через навчання та підтримку з боку колег на робочому місці, а сама підготовка вчителя передбачає постійний професійний розвиток.

Отже, система підготовки учителів в Фінляндії характеризується варіативністю змісту освіти, гнучкістю структури та технологій навчання, а також наявністю у студентів можливості адекватного проектування свого власного професійного шляху, опираючись на власні інтереси та досвід. При цьому єдиного та універсального напрямку підготовки для всіх педагогічних кадрів просто не існує. Система пропонує різноманіття прийомів, які допомагають майбутньому вчителю знайти самого себе в якості педагога, розвинути у самому собі професійні якості та знайти свій власний стиль викладання. Відповідно, головною метою фінської системи освіти є підготовка учителя, який здатний до саморозвитку та розвитку свого власного науково-професійного шляху.

Список використаної літератури

1. Kupianen S., Hautamaki J., Karjalainen T. The Finnish Education System and PISA. Helsinki, 2009. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.helsinki.fi/halvi/srno/lausunnot/ja_kannanotot/chile2011/Chilean_Rectors_visit_PISA_Scheinin_070411.pdf
2. *Kansanen P.* Teacher Education in Finland: Current Models and New Developments. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.helsinki.fi/~pkansane/Cepes.pdf>
3. *Луговская И.Р., Орлова Л.В., Печинкина О.В., Старостина Е.Н.* Педагогическое образование в северо-европейских странах: монография. – Архангельск: ИД САФУ, 2014. – 96 с.
4. *Гриценко Н.Н.* Подготовка кадров с учетом потребностей рынка труда (опыт стран Европейского союза) // *Alma mater*. 2012. № 2. С. 65–69.
5. Recommendation of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 on key competences for lifelong learning / Official Journal of the European Communities, L 394 / 10 of 30. 12. 2006 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:394:0010:0018:en:PDF>

Софія Бобир

ДОСВІД ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯПОНІЇ

Система освіти кожної країни має свої відмінні риси, риси, переваги та недоліки. Японська система освіти вражає своєю ефективністю і відданістю традиціям. У післявоєнні роки в країні стався економічний бум. Зміни в економіці тягнуть за собою зміни в інших сферах життя суспільства, в тому числі і в освіті. В результаті безлічі чинників на даний момент в країні висхідного сонця склалася одна з найефективніших систем навчання.

В еру науково-технічного розквіту вища освіта являє собою найпотужніший поштовхом трудової діяльності усіх прошарків народу держави. Підготовка високо кваліфікованих спеціалістів при цьому проводиться на ідеї низки поглядів, серед яких першорядний - принцип первинності всебічного навчання. Саме він дає здатність японським підприємцям застатись такими працівниками, які можуть впевнено врегульовувати повсякденні задачі виробництва, швидко освоїти новітні технології та активно впроваджувати способи покращення економіки. Як б зміни в сфері вищої освіти не проводились, загальноосвітня підготовка студентів в Японії залишиться важливою у всіх галузях і на всіх етапах навчання. Однак, рівень освіти Японії не стоїть на місці. Уряд намагається, щоб зростання якості навчання відповідало зростанню економіки самої країни. Університетська Рада сформулювала наступні завдання з розвитку вищої освіти:

- введення системи залікових одиниць (кредитів), яка дозволить випускникам спеціальних підготовчих шкіл вступати до університетів;
- перегляд програм університетських курсів перепідготовки вчителів відповідно до потреб суспільства;
- введення додаткових критеріїв оцінки рівня абітурієнтів, Крім вже наявний співбесід, тестувань, іспитів;
- розвиток дистанційної освіти з використанням сучасних інформаційних технологій в галузі підготовки магістрів і докторів наук;
- створення умов для навчання протягом усього життя відповідно до суспільних запитів;
- послідовне реформування університетського управління шляхом посилення керівництва університетами.

Виходячи із завдань, можна зробити висновок, що Японія, використовуючи всі гідності світової освіти, знаходиться на передових позиціях не тільки Болонського процесу, а й світової освіти загалом.

Актуальність даної роботи полягає в тому, що до цього часу недостатньо повно проаналізовано реформування японської освіти, не дана оцінка якості освіти в Японії. Всебічне навчання посідає найвищий ступень усіх видів навчання Японії. Отримуючи освіту, переконані японці, людина пристосовує себе не до якоїсь певної вузької сфери діяльності, а до життя. Так як життя сьогодні надзвичайно активне і мінливе, японці впевнені, що, тільки використовуючи обширний світогляд, людина може вдало розбиратись у всіх її нюансах.

Серед всього комплексу освітніх проблем - якість освіти є в Японії одним з найважливіших питань. Однак у зв'язку з тим, що у країні відсутня система державної акредитації навчальних закладів, а існує тільки система їх установи (ліцензування), акцент в досягненні якості освіти зміщений у бік формування висококваліфікованого викладацького складу та впровадження системи самомоніторинга і самооцінки для різних типів навчальних закладів.

У вищій школі, на відміну від середньої освіти, відсутня система свідоцтв про професійної придатності, і кваліфікація викладачів регулюється указами Міністерства, які встановлюють стандарти Штатів для університетів та коледжів. В останні роки вживаються заходи щодо залучення учнів магістерських та докторських програм педагогічної діяльності.

У даний час, у зв'язку з прийняттям університетською Радою рекомендацій щодо зміни норм в університетах і коледжах, вводиться метод самомоніторинга і самооцінки вишів і подальшої публікації їх результатів. В майбутньому для участі в атестації університетів планується залучати незалежних експертів.

Професійна освіта в Японії керується такими документами, як "Закон про професійну освіту" (1969), поправкою до Закону 1985 р., документом Міністерства праці

"нормативи освіти". В якості предмету стандартизації спеціальної освіти виступають в Японії:

- Умови приймання;
- Сутність учбового плану;
- протяжність навчання;
- загальний обсяг навчального часу;
- довідники та навчальні кошти.

На даний момент особливостями національних норм спеціальної освіти Японії є:

- уніфікація учбових планів незалежно від відомчої підпорядкованості учбового закладу;
- розширення профілю підготовки;
- відповідність спеціальної освіти встановленим стандартом;
- впровадження мінімальних примітивних вимог і програм;
- проведення кваліфікаційних тестів спеціальними асоціаціями;
- забезпечення куратором в межах своєї сфери спеціальної освіти з боку Міністерства освіти та Міністерства праці;
- введення програми з широким загальноосвітнім напрямом Міністерства освіти.

Надмірно розгалужена мережа ВНЗ призвела до зниження якості вищої освіти. Президент університету Тама Р. Кларка називає становище в японських вишах "освітнім комунізмом", коли учні удають, що навчаються, а викладачі удають, що навчають. Єдине, на що дивиться роботодавець при прийманні на роботу, – це на престижність диплома. Оскільки мобільність ринку праці в державі дуже низька, підприємці воліють вкладати гроші в свої власні освітні програми.

Виправити цю ситуацію повинна реформа, розпочата Урядом у 2001 році. Суть її полягає в скорочення числа ВНЗ внаслідок їх об'єднання в національні університетські корпорації, які мають більше самостійності. Вони отримують у власність будови та землі університетів. Це підвищує відповідальність Вищого навчального закладу якості свого диплома і стимулює діяльність, спрямовану на налагодження зв'язків з бізнесом. Уряд також звертає максимум уваги на наукові дослідження, офіційно проголосивши гасло "30 нобелівських лауреатів за 50 років". У 2000 році обсяг японських досліджень і розробок склав 3,18% ВВП, в якому держава профінансувала 21,7%, інша частина надійшла від приватних інвесторів.

Незважаючи на те, що система освіти країни відносно молода, можна з упевненістю сказати, що вона є однією з кращих не тільки в Тихоокеанському регіоні, а й в усьому світі. Японці, синтезувавши всі останні успіхи педагогічної науки з особливостями структури японського соціуму, змогли забезпечити власній країні не тільки дивовижні темпи зростання економіки, але і досить високий рівень життя. Вони, як ніхто інший розуміють, що успішна система освіти в країні з високим ступенем автоматизації є не тільки обов'язковою, а й життєво необхідною. Тому, можна з упевненістю сказати, що лєвова частка економічного і соціального прогресу цієї країни є результатом грамотно побудованої системи навчання.

Список використаної літератури

1. *Гришин М.Л.* Современные тенденции развития образования в Азии. – М.: Эксмо, 2015.
2. *Малькова З.А.* Стратегия развития образования для 21 века в Японии // Прогностические модели систем образования в зарубежных странах. М., 1994
3. Зарубежный опыт реформ в образовании (Европа, США, Китай, Япония, Австралия, страны СНГ): Аналитический обзор // Официальные документы в образовании. -2002. – N 2. – С. 38-50.